

عنوان مقاله:

بررسی تاثیر بهره برداری غیراصولی سطوح اراضی شیبدار در افزایش رواناب و ایجاد فرسایش آبی

محل انتشار:

یازدهمین کنفرانس ملی سامانه های سطوح آبیگر (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 2

نویسندگان:

علیرضا اسلامی - استادیار پژوهشی و عضو هیات علمی حفاظت خاک و آبخیزداری، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، مشهد، ایران

علی اکبر عباسی - دانشیار پژوهشی و عضو هیات علمی (بازنشسته) بخش تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری، منابع طبیعی خراسان رضوی، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

امروزه تبدیل اراضی کم بازده و شیبدار با اهدافی چون افزایش درآمد، ایجاد اشتغال و حتی نیز حفظ منابع آب و خاک و جلوگیری از بروز سیلاب و... از جمله اقدامات مورد توجه دست اندرکاران و بهره برداران می باشد. براین اساس تغییرات کاربری اراضی شیبدار از کارکرد اکوسیستم طبیعی و مرتعی آنها به کشت و زراعت دیم خود مستلزم اعمال روشهای خاک ورزی و عملیات شخم می باشد. در این خصوص از اصول عملیات مناسب خاک ورزی افزایش نفوذ بارش ها در خاک و کاهش رواناب ها، کاهش تبخیر از سطح و حفظ رطوبت خاک می باشد. شوریکتانه در اکثر اراضی دیم زار کشور و از جمله سطوح شیبدار در خراسان شمالی مانند حوزه آبخیز اسدلی بجنورد بدلایلی چون شخم در جهت شیب موجب افزایش چشمگیر تلفات خاک و ایجاد فرسایش آبی شده است. در این تحقیق وضعیت فرسایش شیبی و تخمین رسوبات در اراضی شیبدار منطقه اسدلی باتوجه به رگبارهای وقایع بارشی سالهای ۱۳۸۶ تا ۱۴۰۰ مورد بررسی قرار گرفته است. در این راستا مقادیر مرتبط با رگبار خرداد ۱۳۸۶ با اندازه گیری های میدانی در قطعات اراضی با طول ۱۵۵ متر و عرض ۳۰ متر، بیانگر تعداد ۲۰ شیار به ترتیب با عرض ۴۰ و عمق ۳۰ سانتیمتری در فواصل متوسط ۱۵۰ سانتیمتر، بدست آمد. همچنین حجم خاک فرسایش یافته از شیارها حدود ۳۷۲ مترمکعب برآورد شد. نتایج بررسی موید وقوع شرایط بسیار نگران کننده و فاجعه بار از جنبه تلفات خاک از طریق افزایش رواناب ناشی از عدم رعایت بهره برداری اصولی این سطوح می باشد.

کلمات کلیدی:

سطوح اراضی شیبدار، فرسایش آبی، رواناب سطحی، خاک ورزی غیراصول

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1773210>

